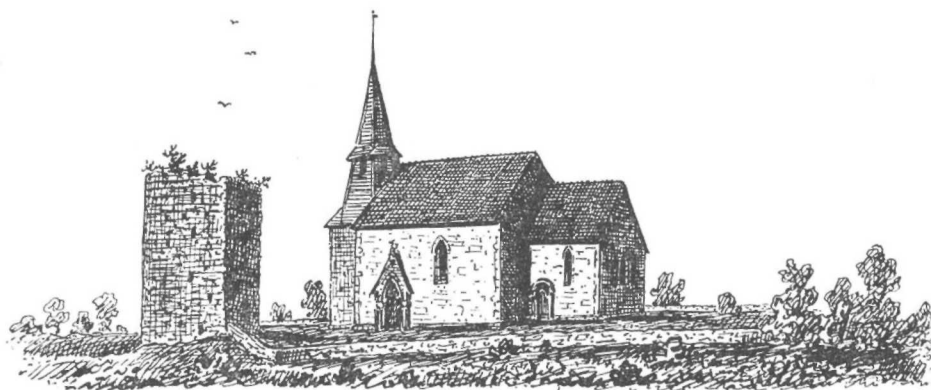

115. Gammelgarns kyrka.

Pl. 66.

Litteratur: L 1724, 1737, S 72. L. Neogard, Gautau-Minning (hs Ihre 181 i UUB), s. 195; G. Wallin, Runographia Gothlandica (i: Acta Soc. R. Scient. Ups. 1744, tryckt 1751), s. 156 f.; Langebekiana, udg. ved R. Nyerup (1794), s. 150 f.; C. G. Hilfeling, Resejournal 1799 (F m 57: 6), s. 241; Kyrkoinventarium 1830 (ATA); J. G. Liljegren, Runlära (1832), s. 151; P. A. Säve, Reseberättelse 1852, s. 37 f., nr 13 (ATA); H. Pipping, Om några gotländska runinskrifter (i: VHAAkad:s Månadsblad 1900), s. 56; Promemoria till A. Edle 1923 (ATA); O. v. Friesen, Anteckningar 1923 och 1936 (UUB); E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 131; E. Wessén, Anteckningar 1944 (ATA).

Äldre avbildningar: P. A. Säve, teckning (i Atlas till a. a., nr 13); O. v. Friesen och J. W. Hamner foto 1923 (ATA).

Den runristade gravhällen är inlagd i korgolvet, 40 cm N om södra väggen. Huvudändan ligger omedelbart Ö om korportalen, fotändan invid altarskranket.

Kyrkoherden Lars Neogard¹ uppger i sitt otryckta arbete *Gautau-Minning* (UUB), att gravhällen ligger »strax nedanför Predikostolen». — Biskop Wallin, som undersökte inskriften den 16 juli 1744, anger helt kort gravhällens plats: »In Templo Gammelgarn.» — Gammelgarn-hällen nämnes i förbigående av Jacob Langebek, som sommaren 1753 besökte Gotland. Om sin vistelse i Gammelgarn skriver han i sin dagbok: »Gamelgarn Kirke, den anden Annex til Østergarn, var ikke bedre end den forrige [= Ardre].² Det rareste var, at den var kulled og havde intet Taarn. Men lidet ud til Siden stod for sig selv et høit Taarn uden Spir, nu ubrugeligt, men som fordum maa have været brugt enten til Klokke eller til en Art af Defension, eller til at forvare Kirkens Korn udi. Præsten Hr. Neogard, som vi siden kom til, gav os en Runeskrift af samme Kirke, som vi ikke selv saae, saa lydende: Gjesus : krist : nadi : Haluia : Sial : Wir : bidi : Pat nostr : firi : Haluia : Sial.» — En närmare beskrivning av gravhällens läge och tillstånd ger C. G. Hilfeling i sin resejournal 1799: »En Runsten med et kors uppå låg nedanför Predikstolen, men nu så utsliten och med smuts betäkt at man ej kunde läsa Inscriptionen. H^r Past. Neogards Fader har i sin tid afskrifwit den samma och fants uti nu warande Pastorns Samlingar som följer ...» Därefter återges den läsning, som Lars Neogard hade åstadkommit. Enligt dessa uppgifter skulle alltså Langebek ha haft tillgång till samma text som Hilfeling, men Hilfeling återger inskriften fullständigt, medan Langebek endast har återgivit dess början och ett parti i dess mitt.

I *Kyrkoinventarium* 1830 upptages G 115 under rubriken »Grafvar med Inscription»; ett stycke av

¹ Om honom se O. V. Lemke, *Visby stifts herdaminne* (1868), s. 241 f. och A. Grape, *Ihreska handskriftssamlingen* 2 (1949), s. 283.

² Om Ardre hade Langebek givit följande omdöme: »War den sletteste Kirke vi havde seet paa Gulland.»

inskriften återges där med runor. — J. G. Liljegren har i *Runurkunder* (1833) av misstag upptagit G 115 under två nummer, dels som »1724. Båls ting, Heinhems kyrka», dels som »1737. [Kräcklinge ting] Gammelgarns kyrka». Vid nr 1724 hänvisar Liljegren till Hilfelings reseberättelse för år 1799, där hela inskriften återges, vid nr 1737 till Wallins *Runographia Gothlandica*, där endast början och mittpartiet återges. Det är givetvis denna olikhet i återgivandet av inskriften som är grunden till Liljegrens misstag.¹

P. A. Sæve uppger i sin reseberättelse år 1852, att hällen »ligger åt N. vid altaret i Choret», och han anmärker, att den är »mot vanligheten liggande i N. o. S.». — År 1923 uppdrog Vitterhetsakademien åt A. Edle att losstaga och flytta hällen »så att hela texten blir åtkomlig för undersökning och fotografering». Vid O. v. Friesens besök sommaren 1923 låg gravhällen »till vänster (norr) i koret framför altaret». Den hade då genom Edles försorg frilagts men icke flyttats. År 1936 antecknar v. Friesen, att stenen »åter [var] delvis täckt av trappan upp till altaret (altarestraden).» — I samband med den omfattande restaureringen av Gammelgarns kyrka 1956–58 flyttades den mycket olämpligt placerade hällen och inlades på sin nuvarande plats i korgolvet, där den är helt synlig.

Grå kalksten. Längd 1,95 m, bredd vid huvudändan 1,10 m, vid fotändan 0,78 m. Runornas storlek är 5,5–6 cm. Hällens yta är hårt sliten, uppenbarligen genom tramp. Ristningen är numera flerstädes mycket grund, på några ställen nästan utplånad. Huvudändans båda hörn och fotändans vänstra hörn äro avslagna.

Inskrift:

✠ **gesu s : krist : naþi : haluia : sial : ungagana : husbraya : angua : smis : dotr huþis : hier**
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50
: huer : sum : asir : biþi : patanostu : firi : haluia : sial : magistas : gefs : gerpi : mik : botuiþr
 55 60 65 70 75 80 85 90 95 100 105
: smiþr : lit : gera mik : a... - m · i... - naþi : us :
 110 115 120 125 130 135
 I korsets ring: **sihpap : hans : husbryia : sum : ... biþ -**
 140 145 150 155

»Jesus Krist vare Hallvis själ nådig! Unga-Gannes(?) husfru, Anga-Smeds dotter vilar här. Envar som ser härpå bedje Pater noster för Hallvis själ. Magister **gefs** gjorde mig. Botvid smed lät göra mig ... vare oss nådig. Sigtjaud(?), hans husfru, som ...»

¹ Att han har fått den uppfattningen, att Gammelgarn-hällens inskrift icke har innehållit mera text än den som återges av Wallin (och Langebek), framgår också av hans uttalande i *Runlära* (1832), s. 150 f.: »I allmänhet blifwer wandraren af dessa inskrifter anmanad att fälla en förbön, läsa sitt fader vår (på latin Pater noster), m. m. den aflidnes själ till hugnad ... Ofta är hela inskriften en sådan uppmaning; t. ex. i ... Gammelgarn: Jesus Christus nåde Halwia själ! Bedjen pater noster för Halwia själ.»

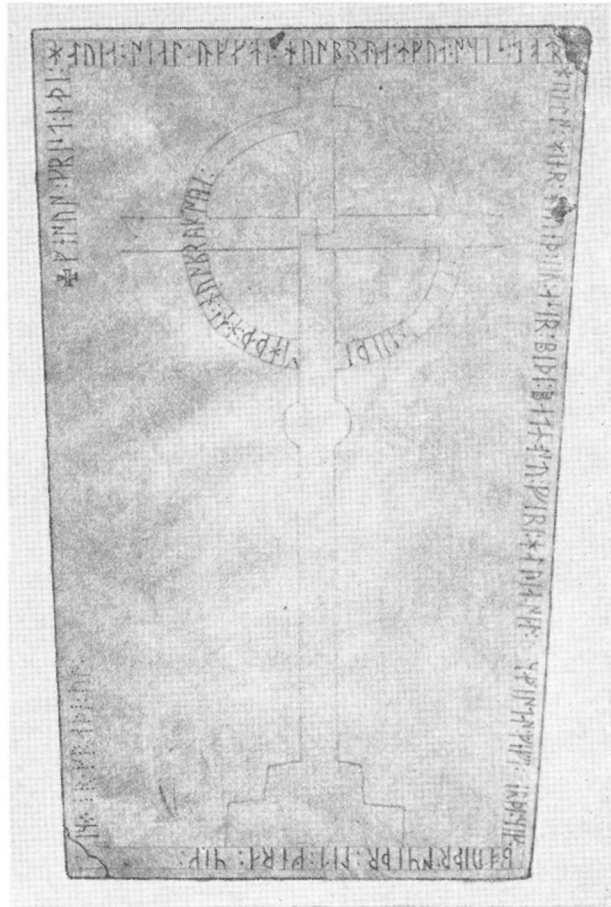

Fig. 96. G 115. Gammelgarns kyrka. Efter teckning av P. A. Sæve.

Till läsningen: Inskriften börjar i vänstra ramen, i höjd med den vänstra, vågräta korsarmen. Inskriftens början markeras av ett kraftigt hugget kors. 1 **g** är tydligt stunget, likaså 2 **e**. I 5 **s**, som har formen **N**, äro bistavarna skadade nedtill av en flagring. Inskriftens flesta **s** ha formen **N**; endast tre ha kortform (9, 41 och 143); dessa tre kort-**s** ha en markerad punkt som avslutning. Sk efter 5 **s** består av två punkter. Samma form ha inskriftens övriga sk med undantag för sk efter 127 **m**, som består av fyra punkter. 10 **t** har liksom samtliga **t**-runor ensidig bistav. 13 **i** är ej stunget; den grunda, ojämna fördjupningen något ovanför stavens mitt är utan tvivel naturlig. 14 **h** har förlorat den övre vänstra bistaven, då hällens vänstra hörn slogs av. Runföljden 22–26 **ungagana** är tydlig, trots att 25 **an** och 26 **a** stå på ett ojämnt och vittrat ställe. I sk efter 26 **a** är övre punkten skadad genom vittring. 30 **b** är ej stunget. 32 **ay** är tydligt. I 35 **g** har bistaven förlorat sin översta del i en flagring; runan är tydligt stungen. Runföljden 38–41 **smis** är säker. 39 **m** har, i likhet med alla övriga **m**-runor, bistav endast till vänster om huvudstaven. 42 **d** är tydligt stunget; huvudstavens topp är lätt skadad genom vittring. 43 **o** har ensidiga, uppåtriktade bistavar. 44 **tr** är tydligt; **r**-bistaven är upptill lätt skadad, på grund av att hällens högra övre hörn har slagits bort. Sk saknas framför 45 **h**, med vilken runa den högra ramen börjar. I 47 **l** är bistaven mycket grund men förefaller säker; i 48 **l** är bistaven djupare. Runföljden 50–53 **hier** är tydlig. 54 **h** har förlorat toppen i en djup urgröpning i stenens kant. I samma skada har 55 **u** förlorat övre hälften av huvudstaven. 56 **e** är tydligt stunget. Runföljden 61–63 **asir** är fullt säker. 63 **r** har förlorat ett kort stycke av bistaven. 68 **p** är tydligt stunget med två runda punkter. 73 **tu** är säkert. 75 **i** är ej stunget. Mellan 85 **al** och 86 **m** är ristningsytan ojämn; i ojämnhetens övre kant synes sk. Avståndet mellan detta sk och 86 **m** är 5 cm, vilket skulle ha gett god plats för en runa. Av allt att döma har dock detta parti av ytan lämnats oristat; troligen skulle nämligen eljest några spår av ristning på detta ojämna parti ha kunnat iakttagas. 91 **as** är säkert. I 92 **g** är punkten grund; huvudstaven har förlorat sin nedre del i en djup urgröpning. 93 **e** är tydligt stunget. 95 **s** är säkert. 96 **g** står på ett ojämnt ställe; huvudstaven har förlorat nedre delen i en vittring. 97 **e** är tydligt. 103 **k** är ej stunget. Före 104 **b**, med vilken runa den nedre ramen börjar, finnes en kryssformad, grund fördjupning, som möjligen är huggen. 105 **o** har ensidiga, uppåtriktade bistavar. I 109 **r** finnas i huvudstaven två runda punkter, som säkert äro huggna; uppenbarligen har ristaren här först ristat ett sk och sedan rättat felet genom att rista **r**-huvudstaven genom de två punkterna. Sk efter 109 **r** är säkert. 112 **i** är ej stunget, ej heller 116 **i**. 118 **g** och 119 **e** äro tydligt stungna. Genom 121 **a** går en kraftig, naturlig fördjupning, som även har träffat 120 **r** och som delvis har skadat bistaven i 122 **m**. 124 **k** är ej stunget. Sk efter 124 **k** är tydligt. I r. 125 äro huvudstaven och en **a**-bistav tydliga; till höger om huvudstaven finnas två grunda, uppåtriktade linjer. Därefter har ett stycke av ristningsytan förlorats genom att hällens hörn har slagits bort. Av r. 126 återstår endast nedre delen av en stav. 127 **m** är tydligt. Efter 127 **m** stå fyra punkter, bildande en fyrkant. Försättningen av inskriften i den vänstra ramen består av prickade runor. Den första (r. 128) skall troligen uppfattas som **i**. Därefter är prickningen förvirrad på ett 8 cm långt stycke; plats har här funnits för tre runor. Den sista av dessa skall möjligen uppfattas som **s** eller **r**. Runföljden 130–135 **napi : us :**, som likaledes är prickad, är fullt tydlig. — Runföljden 136–158 finnes i korsringen. 137 **i** är ej stunget. 139–140 **pap** är tydligt. I 147 **b** träffa bistavarna ramlinjen ett stycke från huvudstavens ändpunkter; runan har alltså en från de övriga **b**-runorna avvikande form. Runan är ej stungen. 149 **y** är tydligt stunget. 151 **a** är lätt skadat nedtill i en urgröpning. Runföljden 152–154 **sum** är tydlig. Därefter finnas i korsringen inga runor förrän i ringens nedre del, omedelbart till höger om korsets stam. Där kunna fyra runor skönjas (155–158). Av dem förefalla 155 **b** och 156 **i** ganska säkra. I 157 **p** är bistaven skadad genom en ojämnhet; runan är osäker. Av r. 158 återstår endast övre och nedre styckena av en huvudstav; övriga delar ha gått förlorade i samma ojämnhet som har skadat 157 **p**.

L. Neogard (i *Gautau-Minning*): ✠: **gesus : krist : napi : haluia : sial : ... bir : bipi : patnostu : firi : haluia : sial : ...**; Neogard tillägger: »Thet öfriga äro oläsligit.» — Wallin: ✠ **gisus : krist : napi : haluia : sial : bir : bipi : patnostu : firi : haluia : sial :**. Detta är sålunda i stort sett samma läsning som Langebek sedan erhöill av Neogard d.y. — Hilfeling återger Neogards läsning fullständigare: ✠ **gesus : krist : napi : haluia : sial : ukagta : husfrau : angua : sustir ... husl ... hauuer ... iui : uir : bipn : padnostu : firi :**

haluia : sial : māistr : gefi : kerþi : mik : botwiþr : smiþr : lit : geārn : hualf. Hilfeing anmärker, att detta står »omkring Stenen»; »uti korset læstes»: -- sihpāþ : h - āns : husfryi : sus - - ... — P. A. Sæve (1852): ✠ gesus : krist : nāþi : hāluia : sial : ūngākān - : husbrāya : āngua : smis : dotr huils : hier : h - ueþ : iir : asir : piþi : patanōstū : firi : haluia : sial : ... māgistās : gefi : kerþi : mik : botwiþr : smiþr : lit : gera : mik : ... im :: ir · kraþi : us : (i korsringen:) sihpāþ : hāns : husprysya : ... þi.

P. A. Sæve anmärker: »Märkelige äro de 7 prickade runor (på stenens ö. sida mot altardisken), som böra vara **ir · kraþi : us**». Han tillägger: »Särdeles på korsets ring äro runorna svaga o. otydliga.» I ringens nedre högra del markeras med tunna staplar spår av åtta huvudstavar.

Carl Sæve, som återger denna läsning i *Gutniska urkunder* (s. 43), anmärker (s. 70): »Uti orden: *ir : kraþi* (l. *grabi*, för *graiþi*?): *us* utgöras icke rundragen som vanligt af streck, utan blott af prickar, hvilket således tyckes utvisa, huru man på den tiden började, när runor skulle inristas i sten.» (Denna Sæves uppfattning om det tekniska förfaringssättet är oriktig.)

O. v. Friesen, som undersökte G 115 vid tre olika tillfällen ($\frac{3}{7}$, $\frac{15}{7}$ 1923 och $\frac{21}{7}$ 1936), anmärker till sin läsning: I 6 **k** finnes en »grund punkt, säkerligen ej avsedd; olik de borrhade». 22 **un** : »Förbindelsen mellan huvud- o. bistav skadad.» 26 **a** : »Vänstra bist. ngt osäker, då en avskalning går strax intill». Sk efter 26 **a** : Övre punkten delvis »bortfallen». 33 **a** : »Intet spår av en nedre bist.» Efter 44 **tr** : »En del av en nederpunkt.» Runföljden 45–49 **huils**. 54 **h** : »En stor djup avskaln. fanns här före huggn.» 55 **u** : »Intet spår av en bindruna **au** l. d.». 63 **r** : »Mkt slitet och otydligt, men skall säkerligen så läsas.» 71 **an** : »ngt otydligt». R. 92 : »En grund punkt, säkerligen ej avsedd; olik de borrhade». Efter 95 **s** finnes »plats för en runa [före följande sk] men trol. ingen huggn; ytan upptill skroflig; här en försänkn. som möjl. kunde tas som början till streck». 96 **g** : »Starkt skadad men säker.» 98 **r** : »Starkt skadad men säker.» 125 läses **ag**; därefter en skadad **a**-runa. Om de punkterade runorna anmärker v. Friesen, att i de första (128–129) »punkterna äro mindre, sannolikt på grund av slitning». 157 **p** : »Bistav o. punkt snarast vittring.» Efter 154 **m** är »återstoden bortsliten».

Biskop Wallin, som endast har läst en del av inskriften, tolkar den på följande sätt (a. a. s. 158): »Jesus Christus misereatur Haluii animae. Oremus nos Pater noster pro anima Haluii (vel in foem. Haluiæ).»

Carl Sæve uppfattar inskriften på följande sätt (se *Gutniska urkunder* s. 54): »*Gesus Krist nāþi Halwia sial, unga Kans husfroya, Angwa Smiþs dot(i)r huils hier haweþ . . . a sir. Biþi(n) patanostu firi Halwia sial . . . Magistar Gefi gerþi mik, Botwiþr Smiþr lit gera mik. Im ir kraþi (graiþi?) uss.*» Tolkningen kommenteras på följande sätt (a. a. s. 76 not 101–104): »*Unga Kans* l. *Kani* kan jag icke tyda, såvida det icke skulle stå i stället för *unga Hans*, hvarmed då kunde menas, att mannen var från Ung-Hansa gård i Åja.» Om runföljden 38–41 **smis** anmärker Sæve, att den är »gen. sg. af det längre ned stående *Smiþr*». Runföljden 54–60 **huer : sum** :, som Sæve läser **haweþ : iur**, kunde enligt hans mening »möjligen stå för *hawuþ* l. *hafuþ*, hufvud». Om de prickade runorna (128–135) anmärker Sæve: »De prickade slutorden kan jag ej tyda.»

Inskriftens tolkning erbjuder flera svårigheter. Hällen är ett minnesmärke över en yngre kvinna med namnet Hallvi, och den har huggits på uppdrag av hennes fader, som av runföljden **angua : smis** att döma har varit smed i grannsocknen Anga. Faderns namn bör ha varit Botvid, ty det förefaller uppenbart, att den *Botwiþr smiþr*, som senare nämnes i inskriften, är identisk med smeden i Anga. Dessutom få vi uppgiften, att den döda kvinnan var **ungagana : husbraya**. Om det senare ordet, som givetvis är fgutn. *husfroyia* f. husfru se G 3. (Anmärkningsvärt är, att ordet på ett annat ställe i inskriften har ristats på ett avvikande sätt: **husbryia**.) Däremot är det svårt att avgöra, vilket namn som döljer sig i runföljden **ungagana**, som uppenbarligen skall återge namnet på Hallvis make. Carl Sæve, som utgår från en icke fullt riktig läsning (se ovan), gissar att runföljden återger ett »unga Hans»; namnet skulle då ange, att »mannen var från Ung-Hansa gård i Åja», d.v.s. Öja sn. Eftersom läsningen **ungagana** är fullt säker, måste Sæves tolkningsförslag avvisas. Möjligen skulle man i stället våga gissa, att namnets senare led innehåller mansnamnet *Agni*, och att runföljden skall uppfattas som *Ung-Agna* (gen.). Ett sådant namn måste ha erbjudit ristaren avsevärda svårigheter, vilket kanske skulle kunna anföras för att förklara den egenartade skrivningen.

Mansnamnet *Agni* torde ingå i det i två gotländska runinskrifter belagda ortnamnet **aghnabo** (S 28) och **akhnabo** (S 39); se H. Gustavson, *Gotlands ortnamn* (i: *Ortnamnssällskapet i Uppsala årsskrift* 1938), s. 41. Trots att mansnamnet *Agni* sålunda förefaller att vara styrkt från Gotland, torde en annan förklaring av det dunkla stället vara att föredraga.

I Östergarns socken finnes en by med det välkända namnet Ganne. Byn är belägen endast omkring 3 km NNÖ om Gammelgarns kyrka. Det är under sådana omständigheter mycket frestande att uppfatta runföljden **ungagana** som *Unga-Ganna* (gen.). Vi skulle då här ha funnit namnet på den unge bonden på Ganne, som mycket väl kan tänkas ha kallats *Unga-Ganni*. (Om gotländskt namnskick av besläktat slag se ovan s. 116 f.) En av fördelarna med denna tolkning är, att man icke tvingas att räkna med någon felristning.

I två andra fall torde emellertid ristaren ha misslyckats vid återgivandet av ovanliga personnamn. Sitt eget namn ristar han på ett egendomligt sätt: **magistas gefs**, där runföljden **gefs** (eller möjligen **kefs**) knappast kan leda tanken till något känt mansnamn. Troligen skall runföljden återge ett eljest okänt binamn. (E. Brate, som utgår från en äldre läsning **kefi**, upptager i *Svenska runristare* en eljest okänd gotländsk ristare med namnet »Gevi».) Också runföljden **magistas** är egendomlig i sammanhanget. Om betydelsen skall vara »mästare», hade man snarast väntat **gefs : maisteri**; jfr G 36 *Botair maisteri* och S 35 Hellvi kyrka *Botviþar maistera* (gen.). Att **magistas** i G 115 har placerats före namnet beror på tysk påverkan; i *Botviþr smiþr* följer däremot ristaren det inhemska bruket. Om epitetets placering se E. Wessén, *Svensk språkhistoria* 3 (1956), s. 90 f.

Det andra exemplet på en mindre noggrann namnåtergivning är runföljden **siþpāþ**. Därmed kan knappast åsyftas något annat än kvinnonamnet *Sigþiauf*. Om gotländska kvinnonamn på *-þiauf* se G 3, 34 och 35.

Inskriftens övriga personnamn äro fullt klara. Om kvinnonamnet *Hallvi* se G 4. Detta namn förekommer två gånger i inskriften i samma form (**haluia : sial**); i båda fallen har sålunda genitivens *-r* fallit. — Om det på Gotland vanliga mansnamnet *Botviþr* se G 33, 36 och 64. — Om diftongformen **hier** se G 129.

G 115 gör med sina två gånger återkommande böner om nåd och med sin uppmaning till betraktaren att bedja Pater noster ett starkt kristligt intryck. Till satsen »Var och en som ser härpå må bedja Pater noster för Hallvis själ» finnas talrika paralleller i medeltida runinskrifter. Om en nyfunnen uppländsk runinskrift med en likartad uppmaning se S. B. F. Jansson i *Fornvännen* 1959, s. 196 f. Jfr också G 5 och 35 samt Jansson, *The runes of Sweden* (1962), s. 156 f.

Inskriftens senare del, som står i korsringen, är tyvärr oavslutad. Det förefaller emellertid av sammanhanget sannolikt, att den kvinna *Sigþiauf*, som där nämnes, har varit Botvid smeds hustru, alltså moder till Hallvi.

116. Smiss, Kräklingbo sn. Nu i Gotlands Fornsal.

Pl. 65.

Litteratur: M. Klintberg, Anteckningar om Gotland (1909), s. 108; O. v. Friesen, Anteckningar (UUB); S. Lindqvist, Gotlands Bildsteine 2 (1942), s. 82.

Äldre avbildningar: A. Edle foto 1936 (ATA); O. Sörling, teckning (i S. Lindqvist a. a. fig. 430).

Fragment av en bildsten, funnet under grävningsarbete för anläggning av en väg. År 1912 av gårdsägaren Karl Gardell i Smiss överlämnat som gåva till Gotlands Fornsal (inv.-nr C 1875).

Grå kalksten. Fragmentet var sönderbrustet i två delar, som emellertid numera äro sammanfogade, Höjd 0,40 m, bredd 0,54 m; tjocklek 10 cm. Fragmentet utgör huvuddelen av stenens ursprungliga överstycke (»huvudet»). Ett stort stycke är avslaget på vänstra sidan, varigenom inskriftens början har gått förlorad.

Runorna **a**, **n** och **t** äro punktornerade. **s**-runan har formen $\downarrow$.

Inskrift:

... ansi : eftir : mutifu : sun sin : asy : sa - ...

5 10 15 20 25

»... denna till minne av **mutifu**, sin son ...»

Till läsningen: 5 **e** är stunget, med en liten, men djup och tydlig punkt. Namnet 10–15 **mutifu** är fullt säkert. Nedre bistaven i 14 **f** träffar toppen av det följande **u**. Intet skiljetecken efter 18 **n**. 24 **y** är tydligt stunget.

S. Lindqvist läser 27 **r**.

Namnet **mutifu** (ack.) är f. ö. alldeles okänt.

117. Smiss, Kräklingbo sn. Nu i Gotlands Fornsal.

Pl. 65.

Litteratur: O. v. Friesen, Anteckningar (UUB); S. Lindqvist, Gotlands Bildsteine 2 (1942), s. 83.

Äldre avbildningar: A. Edle foto 1936 (ATA); foto i S. Lindqvist a. a. fig. 431.

Fragment av en runsten, enligt uppgift av rektor Fr. Nordin funnet vid Smiss i Kräklingbo sn. Det har år 1918 överlämnats som gåva till Gotlands Fornsal av lektor M. Klintberg (inv.-nr C 3991).

Kalksten. Höjd 0,34 m, bredd 0,32 m; tjocklek 5 cm, Fragmentet synes ha tillhört nedre delen av en runsten, om vars utseende och storlek man knappast kan draga några slutsatser. Ytan är slät. Endast en obetydlig del av runslingan är bevarad, i fragmentets ena hörn. Ristningen är grund.

Inskrift:

... - - : pi : auk : ki ...

5

Utanför runslingan, mellan r. 1 och r. 3: **ari**.

Stenstu, Kräklingbo sn.

P. A. Säre lämnar i R 625: 9 (UUB), s. 122, följande upplysning om en stenyxa med runinskrift(?) från Stenstu i Kräklingbo: »*Sten-Yxa*, hittad i Juni 1869 i en åker nära Stenstu ..., 11 Tum lång, såsom det tyckes med några runtecken å ena sidan; å andra äro några punkter.»

Denna av Säre omtalade stenyxa är numera förkommen. Enligt uppgift av nuvarande ägaren av Stenstu hade »för länge sedan några stenyxor påträffats på gården». Dessa hade emellertid omkring år 1900 »sålts till någon uppköpare från Visby».

Det är givetvis högst ovisst, om den av Säre nämnda yxan har haft »några runtecken».